Nr. 31 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rok IV

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. MAZOWIECKA 1 m. 4, TEL. 665-57

KONTO P. K. O. 6066

Warszawa, niedziela dn. 4 Sierpnia 1935 r.

WOBEC WYBORÓW DO SEJMU

Dnia 15 lipca ukazało się zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej co do wyborów do Sejmu i Senatu; od tej daty weszliśmy w okres wyborczy do nowych ciał parlamentarnych, którego aktem końcowym będzie głosowanie na kandydatów do Senatu w dniu 15-ym września.

Wybory obecne odbywają się na podstawie nowej ordynacji wyborczej.

Najważniejsze zmiany, jakie wprowadza nowa ordynacja wyborcza do Sejmu, w porównaniu do dawnej, polegają na tem, że liczba posłów do Sejmu z 444-ch została zmniejszona do 208, cenzus wieku wyborców z lat 21 podniesiony został do lat 24 ukończonych, zaś wiek wybieralności — do lat 30 ukończonych. Obydwie te zmiany nie spotkały się z żadnym sprzeciwem w opinji publicznej. Pierwsza ma na celu usprawnienie prac przyszłego Sejmu, druga powołuje do głosowania i do posłowania żywioły bardziej dojrzałe i życiowo ustabilizowane.

Głosowanie do Sejmu pozostaje, jak i dawniej, powszechne i tajne, zniesiona natomiast została proporcjonalność i uzyskiwanie mandatów z t. zw. list państwowych.

W rezultacie tej zmiany głosować obecnie będziemy nie na listy, czyli popularnie t. zw. „numery“, ale na nazwiska, na osoby kandydatów.

Wybieramy po 2-ch posłów w każdym ze 104 okręgów wyborczych, na jakie podzielony został obszar Rzeczypospolitej.

Nowa ordynacja wyborcza wprowadza zasadniczą zmianę w sposobie ustalania kandydatów na posłów do Sejmu.

Gdy przy dawnej ordynacji wyborczej listy kandydatów na posłów ustanawiały zarządy i komitety partyjne, według nowej ordynacji kandydatury poselskie ustanawiane są przez wyborcze Zgromadzenia Okręgowe.

W skład Zgromadzeń Okręgowych wchodzą, prócz komisarza wyborczego, delegaci samorządu terytorjalnego (rad powiatowych, gminnych i miejskich) z delegatów samorządu gospodarczego (Izb Rolniczych, Izb Przemysłowo-Handlowych, Izb Rzemieślniczych, organizacyj zawodowych pracowników fizycznych i umysłowych). W okręgach wyborczych, liczących ponad 75.000 ludności miejskiej, w skład Zgromadzenia Okręgowego wchodzą nadto: delegaci Izby Lekarskiej, Izb Adwokackiej i Notarjalnej, delegaci zrzeszeń technicznych i delegatki organizacyj kobiecych, w okręgach zaś, na których obszarze znajduje się szkoła akademicka — delegaci szkół akademickich.

Prócz tego każdych 500 wyborców, podpisanych na liście notarjalnie uwierzytelnionej, ma prawo wysłać jednego delegata do Zgromadzenia Okręgowego.

Przepisy nowej ordynacji wyborczej, nadające tak skonstruowanym Zgromadzeniom Okręgowym wyłączne prawo ustanawiania kandydatur poselskich (po 4 do 12 na każdym okręgu wyborczym) i odbierające tem samem monopol wysuwania kandydatur partjom i stronnictwom politycznym, wywołały najwięcej polemik i sprzeciwów zarówno w prasie, jak i w dyskusji sejmowej. Opozycyjne partje i stronnictwa postanowiły nawet oficjalnie nie brać udziału w wyborach obecnych.

Jednakże głębsze wniknięcie w istotę tych przepisów, jak i w całą treść i charakter nowej ordynacji wyborczej, doprowadzić nas musi do przeświadczenia, że jest ona naturalną i konieczną konsekwencją nowej Ustawy Konstytucyjnej Rzeczypospolitej, która weszła w życie z dniem 25-ym kwietnia r. b.

Artykuł I-szy nowej Ustawy Konstytucyjnej brzmi: „Państwo Polskie jest wspólnem dobrem wszystkich obywateli“. „Wskrzeszone walką i ofiarą najlepszych swoich synów, ma być przekazywane w spadku dziejowym z pokolenia w pokolenie“, „każde pokolenie obowiązane jest wysiłkiem własnym wzmóc siłę i powagę Państwa“.

„Za spełnienie tego obowiązku odpowiada przed potomnością swoim honorem i swojem istnieniem“.

Widzimy tedy, że nowa Ustawa Konstytucyjna, wychodząc z założenia, że Państwo Polskie jest wspólnem dobrem wszystkich obywateli i ustanawiając silną więź moralną pomiędzy Państwem i Jego obywatelami, temsamem wyklucza moment walki pomiędzy Państwem a Jego obywatelami, bądź klasami i ugrupowaniami społecznemi. „Państwo dąży do zespolenia wszystkich obywateli w harmonij-

nem współdziałaniu na rzecz dobra powszechnego" — czytamy w art. 9-ym nowej konstytucji.

„W ramach Państwa i w oparciu o nie kształtuje się życie społeczeństwa" — brzmi art. 4-ty p. 1-szy. „Państwo zapewnia mu swobodny rozwój, a gdy tego dobro powszechne wymaga, nadaje mu kierunek lub normuje jego warunki" (art. 4 p. 2).

Wszystkie te zasadnicze postanowienia nowej Ustawy Konstytucyjnej wskazują, że nowy ustrój Rzeczypospolitej, którego jest ona fundamentem, ma być oparty na współdziałaniu pomiędzy Państwem, społeczeństwem i obywatelami, nie zaś — na ich wzajemnej wobec siebie obronie.

Zasady wzajemnej współpracy i współdziałania pomiędzy Państwem i jego obywatelami z wielką trudnością przenikają do świadomości i są przyswajane przez żyjące jeszcze i czynne w życiu publicznem pokolenie Narodu Polskiego, które wzrosło w państwach zaborczych i przywykło traktować Państwo jako coś obcego, wrogiego, co należy zwalczać, przed czem bronić się trzeba.

Pokoleniu temu trudno jest przestawić swą psychikę na tory zgoła innego ustosunkowania się do Państwa Polskiego, pomimo, że było ono przedmiotem ich pragnień i tęsknot, pomimo, że właśnie to pokolenie wydało ze siebie najlepszych synów, których walką i ofiarą Państwo Polskie zostało wskrzeszone. Tembardziej do tych postanowień i stwierdzeń nowej Ustawy Konstytucyjnej nie mogły w psychice swojej przystosować się partje i stronnictwa polityczne, których żywiołem i racją istnienia była walka o władzę oraz rzekoma obrona interesów obywateli wobec Państwa.

Nic dziwnego, że partje i stronnictwa polityczne zwalczały nową Ustawę Konstytucyjną jak i wynikającą z jej ducha nową ordynację wyborczą i że proklamują dziś one powstrzymanie się od udziału w wyborach.

Społeczeństwo polskie za temi wezwaniami nie pójdzie.

Widzimy już, że robotnicze związki zawodowe (Z. Z. P., Z. Z. Z., CH. Z. Z. K.), choć podlegały dotychczas kierownictwu politycznemu partyj politycznych, wzywających do powstrzymania się od udziału w wyborach, obecnie wyłamały się z pod tego wpływu i postanowiły obesłać Zgromadzenia Okręgowe swymi delegatami, a następnie — wysunąć swych kandydatów na posłów.

Świat rzemieślniczy w Polsce ani przez chwilę nie wahał się, iż obowiązkiem jego jest wykorzystanie praw, jakie daje mu nowa ordynacja wyborcza przez bezpośredni wpływ na skład Zgromadzeń okręgowych (delegaci Izb Rzemieślniczych — po jednym delegacie na 500 wyborców do Izby, zamieszkałych na obszarze okręgu. Art. 32 nowej ordynacji wyborczej, punkt C.) — oraz pośredni — przez delegatów rad miejskich.

* * *

Dnia 4 sierpnia ukończone zostaną wybory delegatów do Zgromadzeń Okręgowych.

Dnia 14 sierpnia Zgromadzenia Okręgowe ustanowią listy kandydatów na posłów.

Kandydaci na posłów winni należeć do tego typu ludzi, którzy znają dobrze potrzeby i warunki bytu rzemieślniczego, ale rozumieją zarazem, że żaden interes stanowy czy grupowy nie może stać ponad interesem państwowym i którzy w świadomości swej mają już głęboko zakorzenioną tezę naczelną nowej Konstytucji Rzeczypospolitej:

„Państwo Polskie jest wspólnem dobrem wszystkich obywateli".

Ruch przedwyborczy wśród rzemiosła

PLENARNE ZEBRANIE RADCÓW IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W WARSZAWIE.

30 lipca 1935 r. odbyło się pod przewodnictwem prez. Antoniego Snopczyńskiego w lokalu Izby Rzemieślniczej Plenarne Zebranie Radców Izby Rzemieślniczej w Warszawie w sprawie wyboru delegatów do zgromadzeń okręgowych. Ponieważ zgłoszono jedną listę delegatów, zebrani przyjęli ją bez głosowania, przez aklamację.

Delegatami Izby Rzemieślniczej w Warszawie do zgromadzeń okręgowych zostali wybrani:

Okręg Nr. 1 (5 delegatów)
(Komisarjaty P. P. Nr. 1, 2, 12, 26)

1. Sierakowski Józef, krawiec.
2. Wojciechowski Wacław, stolarz.
3. Jeżewski Jan Wacław, krawiec.
4. Lejman Władysław, mularz.
5. Domagała Józef, fryzjer.

Okręg Nr. 2 (11 delegatów)
(Komisarjaty P. P. Nr. 3, 4 i 5).

1. Nowotczyński Roman, garbarz.
2. Białek Stanisław, piekarz.
3. Posner Icek, blacharz.
4. Kac Chaim Uszer, kamieniarz.
5. Głowiczower Eljasz, jubiler.
6. Kuzka Elja, blacharz.
7. Rozenberg Boruch, introligator.
8. Szafran Josek Lejb, rzeźnik.
9. Majzner Szaja, rękawicznik.
10. Sztrumpf Moszek, bronzownik.
11. Gru Dawid, jubiler.

Okręg Nr. 3 (4 delegatów)
(Komisarjaty P. P. Nr. 6, 7, 22, 19)

1. Dmowski Mieczysław, kotlarz.
2. Mincberg Ludwik, wędliniarz.
3. Szmalenberg Antoni, ślusarz.
4. Kłossowicz Czesław, grawer.

Okręg Nr. 4 (6 delegatów)
(Komisarjaty P.P. Nr. 8, 11, 16, 23)

1. Bernatowicz Edmund, piekarz.
2. Nowicki Paweł, szewc.
3. Herman Stanisław, fryzjer.
4. Karłowicz Edmund, rękawicznik.
5. Burcicki Wacław, rękawicznik.
6. Scholl Henryk, kuśnierz.

Okręg Nr. 5 (5 delegatów)
(Komis. P. P. Nr. 9, 10, 13, 20, 21)

1. Aniołowicz Feliks, fryzjer.

2. Glinojecka Mieczysława, krawcowa.
3. Mencel Jan, ślusarz.
4. Oraczewski Aleksander, jubiler.
5. Szymański Zygmunt, krawiec.

Okręg Nr. 6 (3 delegatów)
(Komis. P. P. Nr. 14, 15, 17, 24, 25)

1. Jeznacki Zygmunt, zegarmistrz.
2. Dąbrowski Bolesław, wędliniarz.
3. Godlewski Józef, mularz.

Po wyborze delegatów uchwalono również jednomyślnie następującą rezolucję:

Zebranie plenarne Radców Izby Rzemieślniczej w Warszawie w dniu 30 lipca 1935 r., zważywszy:

1. że rzemiosło jest w Polsce po rolnictwie najliczniejszą, samodzielną grupą gospodarczą, a znaczenie rzemiosła i jego rola w gospodarstwie społecznem kraju z każdym dniem wzrastają,

2. że rzemiosło jest głównym filarem stanu średniego,

3. że rzemiosło, ze względu na swój charakter społeczny, jest tym bezwzględnie zdrowym elementem, dla którego dobro Państwa jest jedynym wskaźnikiem jego pracy,

4. że rzemiosło nie oparte na kapitałach obcych, jako dział wytwórczości ma charakter czysto polski,

stwierdza jednomyślnie:

1) że rzemiosło winno być odpowiednio reprezentowane w ciałach ustawodawczych, a więc w Sejmie i Senacie, aby mieć możność wpływu na decyzje w kwestjach, dotyczących spraw Państwa,

2) że reprezentanci rzemiosła w Sejmie i Senacie winni posiadać rzeczową znajomość spraw rzemieślniczych, jak również i ógólno-gospodarczych kraju.

Zebrani radcowie Izby Rzemieślniczej w Warszawie, reprezentujący rzemiosło stolicy, uważają za konieczność, by przedewszystkiem stolica i jej rzemiosło były reprezentowane w Sejmie i Senacie.

ODEZWA

DO RZEMIEŚLNIKÓW STOLICY!

Rzemiosło stanowi po rolnictwie najliczniejszą samodzielną grupę wytwórczą w Polsce.

Autorytet rzemiosła i jego rola w gospodarstwie społecznem z każdym dniem wzrastają. Izby i organizacje rzemieślnicze wytrwale bronią naszych interesów i troszczą się o stworzenie warunków, umożliwiających normalny rozwój warsztatów pracy.

Obecnie znaczenie samorządu gospodarczego poważnie wzrosło, gdyż uzyskał on również prawo głosu przy ustalaniu list kandydatów na posłów do Sejmu w okręgowych zgromadzeniach wyborczych.

Wszyscy więc rzemieślnicy, którzy posiadają prawo wyborcze, powinni w dobrze zrozumianym interesie własnym oraz w myśl nakazu obywatelskiego wziąć jaknajilczniejszy udział w wyborach do ciał ustawodawczych.

Powinniśmy pamiętać, że rzemiosło polskie pracowało zawsze dla dobra ojczyzny zgodnie z tradycją dziadów i ojców, oraz w myśl haseł, wypisanych na naszych sztandarach korporacyjnych. W ten sposób przyczynimy się do utrwalenia ustroju Rzeczypospolitej, wzmocnienia jej mocarstwowego stanowiska w świecie, oraz do zabezpieczenia w nowych ciałach ustawodawczych należytej obrony naszych interesów.

Koledzy! Izba Rzemieślnicza w Warszawie wzywa Was do wzięcia gremjalnego udziału w nadchodzących wyborach oraz do wypełnienia wszystkich formalności, a przedewszystkiem sprawdzenia list wyborczych, w celu skontrolowania, czy wszyscy jesteście zapisani oraz czy są zapisani członkowie Waszych rodzin i pracownicy, uprawnieni do głosowania.

Pamiętajcie Koledzy, że „w jedności — siła“. Wszyscy spełnijmy więc solidarnie nasz obowiązek i niech nikogo nie zbraknie w dniu 8 września b. r. przy urnie wyborczej!

IZBA RZEMIEŚLNICZA
w Warszawie

ZEBRANIE KOŁA ZARZĄDÓW CECHOWYCH W WARSZAWIE.

Dnia 26 lipca 1935 r. odbyło się w lokalu Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie przy ul. Miodowej Nr. 14 zebranie Koła Zarządów Cechowych, na którem obecni byli przedstawiciele Cechów Warszawskich, a mianowicie: Białoskórników, Blacharzy, Bednarzy, Brukarzy m. st. Warszawy, Cukierników, Cieśli, Dekarzy, Fotografów, Farbiarzy, Fryzjerów m. st. Warszawy, Zrzeszonych Fryzjerów, Garbarzy, Introligatorów, Jubilerów, Złotników i Grawerów, Kotlarzy Miedzi, Kowali, Koszykarzy, Krawców, Kuśnierzy iCzapników, Lakierników, Malarzy, Mularzy, Zjednoczonych Mularzy, Powroźników, Pozłotników, Piekarzy, Rękawiczników, Rzeźników, Rymarzy, Szczotkarzy, Szewców, Ślusarzy, Siodlarzy, Szklarzy, Tokarzy, Tapicerów, Wędliniarzy, Zdunów, Szewców im. J. Kilińskiego i Zegarmistrzów.

Zebraniu przewodniczył p. Stanisław Lipczyński, przewodniczący Koła Zarządów Cechowych.

Przedmiotem obrad zebrania była sprawa ustosunkowania się rzemiosła chrześcijańskiego do wyborów do Sejmu i Senatu.

Sprawę nowej ordynacji wyborczej zreferował Prezes Antoni Snopczyński, wyjaśniając zebranym znaczenie nowej konstytucji.

Po wysłuchaniu referatu p. Prezesa Snopczyńskiego oraz przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos pp.: J. Mencel, Uliński, Lejman, Nowicki i inni, — zebrani jednogłośnie uchwalili następującą rezolucję:

„Rzemiosło chrześcijańskie stolicy, jako najliczniejsza warstwa społeczna, rdzeń mieszczaństwa polskiego — uchwala, w momencie dokonania naprawy ustroju naszej Rzeczypospolitej, wziąć udział w wyborach do Sejmu i Senatu R. P.

Zebrani stwierdzają, że powszechny udział rzemiosła polskiego w nadchodzących wyborach będzie świadectwem dojrzałości obywatelskiej w pracy dla dobra i przyszłości Polski“.

Niezależnie od powyższego o= becni postanowili odbyć zebrania poszczególnych cechów dla poin= formowania szerszego ogółu o o= bowiązkach i konieczności solidar= nej akcji rzemiosła chrześcijańskie= go w nadchodzących wyborach do Sejmu i Senatu R. P.

PLENARNE POSIEDZENIE IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W POZNANIU

23 lipca 1935 r. odbyło się zebra= nie radców Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, na którem dokonano wyboru delegatów do zgromadzeń okręgowych w okręgach wybor= czych od Nr. 93 — 100 wojewódz= twa poznańskiego według poniżej podanego spisu.

Na delegatów wybrani zostali w okręgu:

Nr. 93 — Poznań — miasto — Komisarjat I, III, IV, V.

1. Zakrzewski Władysław, m. stolarski.
2. Knopiński Ignacy, m. rzeźnic= ki.
3. Trawiński Andrzej, m. kra= wiecki.
4. Porankiewicz Stanisław, m. szewcki.
5. Tomiak Franciszek, m. piekar= ski.

Nr. 94 — Poznań=miasto — Kom. II, VI, VII, VIII.

1. Potocki Czesław, m. rzeźnicki.
2. Gadebusch Ksawery, droge= rzysta.
3. Chwiłkowski Cezary, zegar= mistrz.
4. Maciejewski Wojciech, m. sto= larski.

Nr. 95 — Powiaty: międzychodzki, szamotulski, nowotomyski, czarn= kowski, obornicki i poznański.

1. Klesa Ignacy, budowniczy.
2. Krzywosądzki Kwiryn, m. la= kierniczy.
3. Henisz Antoni, m. piekarski.
4. Pawłowski Walenty, m. sio= dlarski.
5. Drynkowski Stanisław, m. stolarski.
6. Grzechowiak Antoni, m. ko= łodziejski.

Nr. 96 — Powiaty: wolsztyński, kościański, śremski, leszczyński, gostyński i rawicki.

1. Mania Walenty, m. piekarski.
2. Kortus Wawrzyn, m. szewcki
3. Gawroński Stanisław, m. szewcki.
4. Tuliszka Stefan, m. koszykar= ski.
5. Hasiński Władysław, m. pie= karski.
6. Świetlik Nikodem, m. fryzj.
7. Wypych Józef, m. kołodziej= ski.

Nr. 97 — Powiaty: ostrowski, jarociński, krotoszyński, kępiński.

1. Smętek Stanisław, m. kraw.
2. Rogalewski Franciszek, m. krawiecki.
3. Chyba Stanisław, m. koło= dziejski.
4. Księżniak Stanisław, m. blach.
5. Zimowski Stanisław, m. malar= ski.
6. Boguś Roman, m. blacharski.

Nr. 98 — Powiaty: gnieźnieński, wrzesiński, średzki, wągrowiecki.

1. Zakrzewski Józef, m. stolarski.
2. Zamysłowski Antoni, m. pie= karski.
3. Jankiewicz Wincenty, m. sto= larski.
4. Andrzejewski Antoni, m. ko= walski.

Nr. 99 — Powiaty: inowrocławski, szubiński, żniński, mogileński.

1. Urbański Leon, m. kołodziej.
2. Balski Władysław, m. piek.
3. Wojciechowski Franciszek, m. rzeźnicki.
4. Zakurzewski Władysław, m. murarski.

Nr. 100 — Powiaty: Bydgoszcz= miasto, Bydgoszcz=powiat, powiat wyrzyski, chodzieski.

1. Mrugalski Juljan m. rzeźnicki.
2. Kamiński Edmund, m. kowal= ski.
3. Malicki Wacław, introligator.
4. Stepczyński Stefan, m. rzeźn.

WALNE ZEBRANIE RADCÓW IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W ŁUCKU.

26 lipca 1935 r. odbyło się nad- zwyczajne plenarne zebranie Rad- ców Izby Rzemieślniczej w Łucku, w lokalu Izby przy ul. Piłsudskie- go 14, zwołane na podstawie pis- ma Urzędu Wojewódzkiego Wo- łyńskiego Nr. 46/Wp. z dn. 20 li- pca 1935 r.

Porządek obrad:

1) odczytanie protokółu,
2) ustalenie kandydatów do O- kręgowych Zgromadzeń wybor- czych,
3) wolne wnioski.

Ad. 1. Zebranie o godzinie 12-ej otworzył przewodniczący prezes Konstanty Reus, następnie dyr. Izby odczytał protokół nadzwy- czajnego posiedzenia Zarządu Izby z dn. 20 lipca 1935 r. Do proto- kółu nikt z obecnych poprawek nie zgłaszał.

Ad. 2 Po odczytaniu wyciągu z regulaminu dla zgromadzeń okrę- gowych i udzieleniu wyjaśnień do- tyczących zarówno tego regulami- nu jak i ordynacji wyborczej przez dyrektora Izby, prezes Reus przy- stąpił do odczytywania proponowa- nej przez Zarząd listy delegatów Izby do zgromadzeń poszczegól- nych okręgów. W wyniku głoso- wania uchwalono jednogłośnie wy- brać delegatami do zgromadzeń o- kręgowych osoby proponowane przez Zarząd. Delegatami zostali wybrani pp.:

W okręgu Nr. 56 (Łuck):

1) Blak Mojżesz — piekarz,
2) Reus Konstanty — wędlin.
3) Pronobis Antoni — malarz
4) Sakowski Onufry — rzeźnik,
5) Świątek Jan — fryzjer,
6) Wegner Izydor — urzędnik.

W okręgu Nr. 57 (Kowel):

1) Lambach Władysław — stolarz,
2) Szostakowski Ant. — wędl.
4) Sadowski Ignacy — wędlin.
3) Fridman Szyja — krawiec,
5) Szurowski Wincenty — piekarz,
6) Sztern Izaak — fotograf.

W okręgu Nr. 58 (Sarny):

1) Kozłowski Szymon — rzeźnik,
2) Kamień Icko — czapnik,
3) Marcinkiewicz Juljan — stolarz,
4) Margulis Nuchim — fryzjer.

W okręgu Nr. 59 (Równe):
1) Fiszman Srul — studniarz,
2) Hałasiński Feliks — fryzjer,
3) Jakóbowski Kazimierz — kotl.,
4) Korcasz Szloma — szewc,
5) Sizak Szloma — fryzjer,
6) Cudzik Stanisław — krawiec,
7) Wieński Józef — ślusarz.

W okręgu Nr. 60 (Krzemieniec):
1) Fingerut Szloma Pinchas—stol.,
2) Kwapił Józef — ślusarz, Dubno
3) Licman Izaak — krawiec,
4) Bogacki Marjan — wędlin.,
5) Rogowski Szymon — stolarz,
6) Wójcik Piotr — stolarz.

Ad. 3. Następnie radca Wieński postawił wniosek treści następującej: Celem uzyskania reprezentanta rzemiosła wołyńskiego w przyszłym sejmie Izba uchwala zwrócić się z prożbą do Pana Wojewody Wołyńskiego o przyjęcie delegatów Izby w sprawie uwzględnienia życzenia rzemiosła w tej sprawie oraz przesłać Panu Wojewodzie do wiadomości treść niniejszego protokółu i protokółu Zarządu z dn. 20 VII 1935 r. Wniosek ten został przyjęty jednogłośnie jako delegatów wybrano zaś pp. Wieńskiego Józefa, Reusa Konstantego, Blaka Mojżesza, Hałasińskiego Feliksa i Rollingera Rudolfa.

Na koniec Radca Blak postawił wniosek następujący: Izba Rzemieślnicza w Łucku składa swemu Prezesowi Reusowi Konstantemu podziękowanie za ofiarną pracę społeczną i wyraża nadzieję, że i w tej kadencji sejmowej będzie pełnił obowiązki posła z korzyścią dla życia gospodarczego Państwa a rzemiosła wołyńskiego w szczególności. Wobec wyczerpania porządku obrad zebranie o godzinie 13.45 zakończono.

Działalność Organizacyjno-Handlowa Izb Rzemieślniczych i Związku Izb Rzemieślniczych R. P.

KOORDYNOWANIE DZIAŁALNOŚCI IZB ZE ZWIĄZKIEM IZB RZEMIEŚLNICZYCH.

Działalność organizacyjno - handlowa, podjęta przez Samorząd Rzemieślniczy, wymaga współdziałania Izb Rzemieślniczych ze Związkiem Izb. Dla realizacji tej zasady Związek Izb Rzemieślniczych rozesłał uwagi odnośnie programu i sposobu prowadzenia akcji organizacyjno - handlowej do uwzględnienia przez Izby Rzemieślnicze w miarę posiadanych środków i warunków organizacyjnych rzemiosła poszczególnych okręgów. W celu uzgodnienia sposobów i zasad działania, Związek Izb w ostatnich tygodniach delegował kierownika B. O. H. R. Związku Izb p. L. Piekarskiego na teren różnych Izb. W ciągu miesiąca lipca Kierownik B. O. H. R. odwiedził teren Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu (Gdynia), w Katowicach (Cieszyn), Krakowie (Kraków i Kalwarja Zebrzydowska), w Stanisławowie (Stanisławów, Tyśmienica, Kołomyja, Kuty, Kosów), w Tarnopolu (Tarnopol i Zaleszczyki), we Lwowie (Lwów).

Poza utrzymywaniem kontaktu przy pomocy wyjazdów kierownika B. O. H. R., który na miejscu z Prezydjum Izby omawia plan i zasady działalności organizacyjno-handlowej i zapoznaje się ze stanem i potrzebami miejscowego rzemiosła — Związek Izb koordynuje działalność organizacyjno-handlową samorządu rzemieślniczego przy pomocy korespondencji oraz konferencji z przybywającymi do Warszawy przedstawicielami. W ciągu lipca między innemi odbyły się takie konferencje z przedstawicielami Izb Rzemieślniczych: w Lublinie, w Białymstoku, Brześciu nad Bugiem i w Kielcach.

Na terenie Izby Rzemieślniczej w Warszawie działalność organizacyjno-handlowa Izby Rzemieślniczej została jaknajściślej skoordynowana ze Związkiem Izb Rzemieślniczych przez objęcie odnośnych agend przez Biuro Organizacyjno-Handlowe Rzemiosła Związku Izb.

Ogólnie charakteryzując podjętą w roku bieżącym przez samorząd rzemieślniczy działalność organizacyjno - handlową, stwierdzić można, że została ona już podjęta na terenie wszystkich Izb Rzemieślniczych, przyczem dla jej prowadzenia zostały uruchomione specjalne biura organizacyjno-handlowe w formie oddziałów B. O. H. R. Związku Izb, bądź też w formie wydziałów czy referatów poszczególnych Izb. Prowadzona działalność, której program i zasady były już kilkakrotnie omawiane na łamach tyg. „Rzemiosło", spotyka się z dużem zainteresowaniem i zrozumieniem ze strony szerokich kół rzemieślników, co daje rękojmię jej stałego rozwoju.

POZWOLENIA NA PRZYWÓZ TOWARÓW ZAKAZANYCH DO PRZYWOZU.

Wielka ilość zakładów rzemieślniczych, wytwarzających swe produkty z surowców pochodzenia zagranicznego, jest żywo zainteresowana sprawą otrzymywania pozwoleń na przywóz tych surowców, w stosunku do których obowiązują t. zw. zakazy przywozu. W pierwszym rzędzie zainteresowani są garbarze, białoskórnicy, rękawicznicy, szewcy, krawcy, kapelusznicy, cukiernicy, introligatorzy orz stolarze i ślusarze, którzy w uwzględnieniu charakteru swej produkcji muszą bądź to używać surowców zagranicznych, bądź też posiłkować się narzędziami i maszynami pochodzenia zagranicznego, które nie są wyrabiane w kraju. Podania o pozwolenia na przywóz należy kierować za pośrednictwem Izb Rzemieślniczych, które w osobie przedstawiciela Związku Izb posiadają swego reprezentanta w Centralnej Komisji Przywozowej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Do niedawna podania o pozwolenia na przywóz mogły być składane przez rzemieślników li tylko za pośrednictwem uprawnionych Izb Przemysłowo - Handlowych. Obecnie rzemieślnicy mają możność czynienia tych starań za pośrednictwem własnej instytucji, jaką jest Izba Rzemieślnicza, co daje im gwarncje należytego potrak-

towania sprawy. Wszelkich potrzebnych informacyj oraz odnośne formularze udzielają Izby Rzemieślnicze.

ZEBRANIE ORGANIZACYJNE SPÓŁDZIELNI WYTWÓRCÓW WYROBÓW DRZEWNYCH „ESWUDE" W WARSZAWIE.

25 lipca 1935 r. odbyło się w Warszawie zebranie organizacyjne Spółdzielni Wytwórców Wyrobów Drzewnych „ESWUDE" z odpowiedzialnością udziałami w lokalu Izby Rzemieślniczej, przy ul. Królewskiej 23. Na zebranie zwołane przez p. Wojciechowskiego Wacława, v-prezesa Izby Rzemieślniczej w Warszawie przybyło około 65 rzemieślników z grupy rzemiosł drzewnych (tokarzy i stolarzy). Między innemi wśród zebranych zauważyliśml pp. J. Atłasowicza, K. Bondarczyka, I. Dłutka, C. Farbiarza, R. Gałęzowskiego, A. Janowera, R. Jaszczołta, J. Kasperskiego, J. Kamlera, I. Piętka, S. Płudowskiego, S. Podczaskiego, W. Popowskiego, W. Sokołowskiego, W. Mielczarka, T. Zawadzkiego, T. Chojnackiego, W. Niemczuka , W. Strzeszewskiego, H. Strychera, J. Zapałę i in. Ponadto z ramienia Samorządu Rzemieślniczego w zebraniu wzięli udział: pp. Ludwik Piekarski — Związku Izb Rzemieślniczych R.P. w Warszawie, Roman Gessner z Izby Rzemieślniczej w Warszawie, Michalkiewicz Stefan z Izby Rzemieślniczej we Włocławku, Goździk Mieczysław z Izby Rzemieślniczej w Łodzi, Gliksztejn Mojżesz z Izby Rzemieślniczej w Lublinie.

Na wniosek p. Sokołowskiego zebrani przez aklamację powierzyli przewodnictwo zebrania p. Wojciechowskiemu Wacławowi. W charakterze asesorów powołano pp. Podczaskiego Stanisława i Janowera Abrahama oraz w charakterze protokulanta p. Gessnera Romana.

Następnie p. Piekarski Ludwik zreferował statut projektowanej spółdzielni, odczytując brzmienie poszczególnych paragrafów oraz udzielając na zapytania wyjaśnień i do poszczególnych jego postanowień. Zebrani jednomyślnie postanowili upoważnić władze spółdzielni do poczynienia w statucie takich zmian i uzupełnień, jakie okażą się konieczne naskutek żądań Rady Spółdzielczej, Związku lub Sądu Rejestrowego.

Przewodniczący zakomunikował dalej, że naskutek osiągniętego przed zebraniem porozumienia do prezydjum zgłoszone zostały następujące kandydatury do Rady Nadzorczej spółdzielni w ilości 15 osób: pp. Niemczuka Wincentego, Kamlera Jerzego, Strzeszewskiego Władysława, Kasperskiego Jana, Piętnika Ignacego, Kulińskiego Bohdana, Szałka Andrzeja, Janowera Abrama, Strychera Hersza, Zacharewicza Ignacego, Kina Wacława, Jankowskiego Symforjana, Nadolnego Szmula, Farbiarza Całki, Fajgenbauma Szlamy i Ubfała Joska, których kandydatury nie wywołały sprzeciwów.

Następnie przewodniczący zapytał czy nie są proponowane żadne dalsze kandydatury, poczem wobec braku innych kandydatur, stwierdzając zamknięcie listy tychże w ilości koniecznej 15 osób, proponował głosowanie listy en bloc, co zebrani akceptowali.

Po zarządzeniu głosowania, wobec braku sprzeciwów i wstrzymujących się, przewodniczący stwierdził, że skład Rady Nadzorczej został wybrany w ilości 15 zaproponowanych wyżej osób jednomyślnie.

Przewodniczący, na wniosek p. Antoszkiewicza Juljana, zaproponował zebranym przekazanie sprawy przystąpienia nowoutworzonej spółdzielni do Centrali Handlowo-Eksportowej Rzemiosła oraz do Biura Organizacyjno-Handlowego Rzemiosła nowoobranej Radzie Nadzorczej spółdzielni, na prawach Walnego Zgromadzenia.

Zebrani jednomyślnie uchwalili wniosek p. Antoszkiewicza Juljana, ograniczając udział spółdzielni w Centrali Handlowo - Eksportowej Rzemiosła najwyżej w wysokości 1/3 kapitału udziałowego spółdzielni z zaokrągleniem do 500 złotych.

Na tem przewodniczący o godz. 21.45 zebranie zamknął.

ZEBRANIE ORGANIZACYJNE RZEMIEŚLNIKÓW-TOKARZY W WARSZAWIE.

W dniu 24 lipca 1935 r. odbyło się zebranie organizacyjne rzemieślników-tokarzy. Obecnych było 25 rzemieślników-tokarzy drzewnych. Ponadto z ramienia samorządu rzemieślniczego przybyli pp. Wojciechowski Wacław i Niemczuk Wincenty oraz Piekarski Ludwik i Gessner Roman.

Przewodniczył p. Wojciechowski Wacław, protokułował p. Gessner Roman.

Na wstępie p. Piekarski Ludwik wygłosił obszerny referat, omawiający zagadnienia BOHR i program ich realizacji na terenie stolicy, podkreślając w szczególności konieczność jaknajszybszego podjęcia prac organizacyjnych w rzemiośle tokarstwa drzewnego, wobec naglącej potrzeby rozpoczęcia pertraktacyj w sprawie eksportu do Anglji, Francji i Holanji.

Następnie p. Ubfał Josek oraz p. Podczaski Stanisław w krótkich przemówieniach podziękowali Samorządowi Rzemieślniczemu za podjęcie konkretnych prac w dziedzinie rozszerzenia możliwości zbytu wyrobów tokarskich, wyrażając radość, że po 5 latach pracy izb rzemieślniczych, ogół rzemieślników tokarzy drzewnych przy pomocy tego samorządu może uruchomić większą produkcję na eksport.

W dyskusji, nawiązując do porządku obrad, wyrażono przekonanie, że dla rozpoczęcia pertraktacyj z importem zagranicznym należy jaknajszybciej wyłonić reprezentację handlowo - gospodarczą rzemiosła tokarskiego stolicy, przyczem wskazano na spółdzielnię, jako najlepszą formę organizacyjną.

Następnie omówiono zasady organizacyjne spółdzielni gospodarczej, podkreślając konieczność unikania w pracy tych błędów, jakie dotychczas w akcji na terenie spółdzielczości rzemieślniczej popełniano. Referent zaznaczył, że inicjatywa Samorządu Rzemieślniczego w kierunku zorganizowania spółdzielni zgóry wyklucza możliwość istnienia jakichkolwiek interesów jednostek, które w akcji dotychczasowej niejednokrotnie na idei spółdzielczości opierały własny interes.

W dyskusji zabierali głos pp. Ubfał, Podczaski, Popowski, Zacharewicz, Nadolny i inni, przyczem w jej wyniku, po zarządzonej kilkuminutowej przerwie, zebrani jednomyślnie stwierdzili, iż dla prowadzenia pertraktacyj z importem zagranicznym niezbędnem jest powołanie spółdzielni mieszanej rzemieślników tokarzy drzewnych i stolarzy w stolicy, zarówno chrześcijan, jak i żydów.

W wyniku głosowania jednomyślnie do komisji organizacyjnej powołano: pp. Ajzenfisza, Altermana, Elbauma Sz., Fajgenbauma, Farbiarza, Jankowskiego, Podczaskiego, Popowskiego, Rawskiego, Nadolnego, Szlufmana, Ubfała i Zacharewicza.

ORGANIZOWANIE UDZIAŁU RZEMIOSŁA W MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH WE LWOWIE.

W roku bieżącym, śladem lat ubiegłych, odbędą się w czasie od dnia 1 do 8 września Międzynarodowe Targi we Lwowie, których celem jest wzmożenie obrotów handlowych wyrobami polskiej wytwórczości na terenie wschodnio-południowej połaci Polski oraz dopomożenie życiu gospodarczemu kraju do nawiązania stosunków handlowych z krajami wschodniej i południowej Europy oraz rynkami bliskiego wschodu.

Targami temi żywo interesuje się rzemiosło z uwagi na to, że obok Międzynarodowych Targów w Poznaniu Targi Lwowskie cieszą się wyrobioną opinją targów, realnie przyczyniających się do wzmożenia zbytu polskiej wytwórczości.

Z uwagi na powyższe, zgodnie z planem działalności organizacyjno-handlowej, Izba Rzemieślnicza we Lwowie podjęła energiczną działalność, zmierzającą do należytego zorganizowania udziału rzemiosła w Tegorocznych Międzynarodowych Targach we Lwowie. W myśl ogólnych zasad, ustalonych przez samorząd rzemieślniczy, Targami Lwowskiemi w pierwszym rzędzie interesować się powinno rzemiosło z okręgów Izb Rzemieślniczych we Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu, w Łucku, Lublinie i Krakowie oraz reprezentanci tych gałęzi produkcyj rzemieślniczych, które nie występują na terenach wyżej wymienionych okręgów Izb Rzemieślniczych, a położonych w okręgu województwa lwowskiego. W rezultacie podjętych prac przez Izbę Rzemieślniczą we Lwowie, dotychczas jest zapewniony udział w Targach Lwowskich rzemiosła z okręgów województwa lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego. Rzemiosło wystąpi w oddzielnym okazałym pawilonie, w którym urządzi wystawę urządzeń wnętrz domowych oraz w szeregu odrębnych stoisk rzemieślniczych w poszczególnych halach branżowych Targów Lwowskich. W wystawie wnętrz wziąć mają udział stolarze i tapicerzy lwowscy, którzy bogato reprezentować będą wszelkiego typu meble i sprzęty domowe; łącznie z niemi wystąpią malarze i lakiernicy oraz inne gałęzie produkcji rzemieślniczej, związane z urządzaniem wnętrz. W odrębnych działach, w zbiorowych stoiskach wystąpią rzemieślnicy grupy skórzanej, metalowej i odzieżowej pod wspólnemi szyldami, zaznaczającemi charakter produkcji rzemieślniczej. Rzemiosło wschodniej Małopolski żywo interesuje się zbliżającemi się Targami we Lwowie, w rezultacie czego cały szereg przedsiębiorstw rzemieślniczych we Lwowie a również kilka w Stanisławowie, Kołomyji i Tarnopolu oraz wiele z mniejszych miast zapowiedziało swój udział w Targach, deklarując zajęcie niemal całego metrażu, przeznaczonego dla rzemiosła na Targach Lwowskich. Nadmienić wypada, że Targi Lwowskie umożliwiły udział w nich rzemieślnikom przez znaczne obniżenie kosztu stoisk, dzięki staraniom Izby Rzemieślniczej, która zresztą czyni wszelkie wysiłki, aby nietylko ułatwić przyjęcie udziału w Targach ale również aby całe wystąpienie rzemiosła odpowiadało jego roli w życiu gospodarczem i dało jaknajwiększe rezultaty w formie zawartych tranzakcyj.

Zakłady rzemieślnicze, zainteresowane przyjęciem udziału w tegorocznych Targach Lwowskich, winny zgłaszać się p. a. Izba Rzemieślnicza we Lwowie, ul. Kościelna Nr. 8.

WYSTAWA WNĘTRZ WE LWOWIE.

Staraniem Izby Rzemieślniczej we Lwowie, została urządzona we Lwowie wystawa wnętrz oraz sztuki lakierniczo-malarskiej, która otwarta w maju, trwa dotychczas przy niesłabnącem powodzeniu. Wystawę obesłały swemi eksponatami najpoważniejsze zakłady stolarskie, zorganizowane w nowopowstałej spółdzielni stolarzy chrześcijan m. Lwowa, oraz szereg innych zakładów. Poza pięknemi meblami, powszechne zainteresowanie budzi ekspozycja nowoczesnej sztuki malarskiej i lakierniczej. Wystawę dotychczas zwiedziło ponad 10.000 osób, przyczem na Wystawie zawarto szereg pomyślnych tranzakcyj.

RZEMIOSŁO LWOWSKIE TWORZY SPÓŁDZIELNIE.

W wyniku podjętej działalności organizacyjno-handlowej, rzemieślnicy lwowscy przystąpili do zakładania spółdzielni typu surowcowo-handlowego.

Ostatnio została zorganizowana Chrześcijańska Spółdzielnia Stolarzy Lwowskich, do której przystąpiło 12 stolarzy. Spółdzielnia wykazuje żywą działalność, co wróży jej niewątpliwy rozwój.

W trakcie organizacji na terenie Lwowa jest Spółdzielnia surowcowa malarzy i lakierników oraz spółdzielnia surowcowa szewców.

Ośrodek kuśniersko - kożuszniczy w Kulikowie pod Lwowem w dążeniu do zwiększenia zbytu swoich wyrobów organizuje obecnie spółdzielnię kożuszników, której uruchomienie prawdopodobnie nie bawem nastąpi.

Duże zainteresowanie organizacją spółdzielni występuje na terenie koszykarstwa w Rudnikach oraz na terenie Jaworowa, który jest jednym z największych ośrodków stolarzy i tokarzy, wyrabiających stolnice, łyżki itp.

TYŚMIENICA — OŚRODEK KOŻUSZNICTWA.

W pobliżu Stanisławowa znajduje się centrum produkcji kożuchów baranich, mające kilkowiekową tradycję. Ośrodek ten wytwarza kożuchy wartownicze, kożuszki haftowane i kryte suknem, czapki, serdaki itp. oraz wyprawia skóry baranie, które następnie są przerabiane na piękne nutriety, biberole, syskiny itp. Ośrodek tyśmienicki ma za sobą poważną tradycję organizacyjną. W 1886 r. zostało założone w Tyśmienicy Spółdzielcze Towarzystwo Kuśnierzy i Białoskórników, które naskutek potrzeby uszlachetnienia i zwiększenia produkcji przy pomocy Towarzystwa Przemysłowców w Stanisławowie i Patronatu nad Rękodziełem we Lwowie, w 1910 r. założyło dużą nowoczesną fabrykę wyprawy i uszlachetniania skór.

Fabryka ta została zniszczona podczas wojny a następnie pomimo odbudowy naskutek utraty rynków zbytu i nieodpowiedniego kierownictwa niestety została zamknięta. W chwili obecnej kożusznictwo w Tyśmienicy znajduje się w sytuacji dość ciężkiej, jednak skutecznie się jej przeciwstawia w drodze zbiorowej akcji. Kuśnierze żydzi założyli doskonale zorganizowaną Spółkę z o. o. p. n. „Zakłady Kuśnierskie" z kapitałem 45.000 zł. Na czele spółdzielni stoi dwuch energicznych fachowców, p. Izaak Flikier i p. Natan Flikier. Spółdzielnia wyprawia skóry baranie oraz szyje 500 czapek miesięcznie. Ponadto szyje kożuchy i kożuszki ze skór, wyprawionych przez kuśnierzy chrześcijan. Część wyprawionych skór spółdzielnia poddaje dalszemu przerobowi w farbiarniach i fabrykach futer, zamieniając polskie zwykłe barany na imitacje pięknych futer. Spółdzielnia zbywa swe wyroby hurtownikom oraz na jarmarkach a ponadto posiada własny skład hurtowy w Warszawie. Z działalności spółdzielni jej członkowie są bardzo zadowoleni i oświadczyli, że bez niej nie mieliby egzystencji. Spółdzielnia ta pod każdym względem zasługuje na uznanie i na naśladownictwo, szczególnie z uwagi na wewnętrzną organizację, podział pracy między członków, solidarność i ogólne wśród wszystkich członków zainteresowanie losami spółdzielni.

Kuśnierze chrześcijanie w Tyśmienicy niestety znajdują się w położeniu bardzo niepomyślnem. Nie posiadając kapitału obrotowego, wyprawiają skóry cudze, otrzymując za swą pracę mizerną opłatę. Obecnie kuśnierze chrześcijańscy w Tyśmienicy utworzyli spółdzielnię i zabiegają, aby w najbliższym czasie móc przystąpić do dostaw.

W dniu 26 lipca przy udziale miejscowego burmistrza, wielce zasłużonego działacza rzemieślniczego, p. Schreibera K., Dyrektora Izby Rzemieślniczej w Stanisławowie p. Gilewskiego oraz kierownika B. O. H. R. Związku Izb Rzemieślniczych, odbyło się w Tyśmienicy liczne zebranie przedstawicieli miejscowego kuśnierstwa. W rezultacie wygłoszonego referatu przez Starszego Cechu Kuśnierzy p. Bilewicza i p. Kwolika, omówiono zasady działalności spółdzielni kuśnierzy.

Po wyżej wspomnianej konferencji odbyła się narada z przedstawicielami Cechu Szewców Tyśmienickich i nowo założonej spółdzielni szewców „Nadzieja", podczas której zostały omówione bieżące sprawy zawodu szewskiego.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNO-HANDLOWA W WOJ. STANISŁAWOWSKIEM.

W dniu 26 lipca odbyła się w Izbie Rzemieślniczej w Stanisławowie konferencja Prezydjum Izby Rzemieślniczej z kierownikiem B. O. H. R. Związku Izb, na której omówiono zasady działalności organizacyjno-handlowej Izby na terenie woj. stanisławowskiego. Między innemi ustalono konieczność kontynuowania starań o zachowanie stałego ścisłego kontaktu ze wszystkiemi ośrodkami produkcji rzemieślniczej na terenie województwa oraz potrzebę poparcia ruchu spółdzielczego na terenie rzemiosła w szczególności w tych ośrodkach, w których istniały już spółdzielnie, powstałe swego czasu przed wojną dzięki inicjatywie i poparciu Patronatu nad Rękodziełem we Lwowie. Dążąc do objęcia działalnością organizacyjno - handlową wszystkich gałęzi rzemiosł, w pierwszym rzędzie zasługuje na pomoc rzemiosło szewskie, garncarskie i stolarskie, to ostatnie tem więcej, że przy należytej organizacji mogłoby wykorzystać istniejące możliwości eksportowe.

W tymże dniu w Izbie Rzemieślniczej odbyła się konferencja z przedstawicielami stolarzy na czele z p. Wenclem, Starszym Cechu Stolarzy w Stanisławowie. W wyniku narad p. prezes Wencel został upoważniony do podjęcia akcji zorganizowania Spółdzielni Wytwórców Wyrobów Drzewnych, którąby zrzeszyła wszystkie żywotne zakłady stolarskie z terenu województwa stanisławowskiego.

NARADY RZEMIOSŁA W KOŁOMYJI.

W dniu 27 lipca b. r. odbyło się w Kołomyji liczne zebranie przedstawicieli Zarządów wszystkich miejscowych cechów na czele z pp. Radcą Domiszewskim, Radcą Bigierem, p. Lemerem, Chomickim, Patkowskim, Werstlerem, Chomiakiem, Tagerem, Keglerem, Tymoczko, Janickim, Habichtem, Dżurdżukiem i Romańczukiem. Przedmiotem obrad i dyskusji były sprawy z zakresu działalności organizacyjno - handlowej, przyczem specjalnie omawiano sprawy spółdzielni „Majolika", spółdzielni szewskiej, spółdzielni drzewnego przemysłu i handlu „Deko", sprawy kredytowe i wiele innych.

Z ruchu wydawniczego

„KORESPONDENCJA ZAWODOWA".

Ukazała się „Teczka do korespondencji w Publicznych Szkołach Dokształcających Zawodowych oraz kursach czeladniczych i mistrzowskich", opracowana i zestawiona przez St. Skowrona, nauczyciela Publicznej Szkoły Dokształcającej Zawodowej Nr. 1 w Poznaniu. Zawiera ona podkładki i wszelki materjał potrzebny do przeprowadzenia prawidłowej korespondencji. Materjał naukowy podzielony jest na trzy kursy, stosownie do ustroju Publicznych Szkół Dokształcających Zawodowych i dostosowany do przepisów ministerjalnych.

Przy pomocy kart instrukcyjnych dana jest uczącym się korespondencji zawodowej możność samodzielnego opracowania i nauczenia się w sposób łatwy, załatwiania w przyszłości swojej korespondencji osobistej i warsztatowej. Wykładowcom natomiast ułatwia, zwłaszcza w klasach z różnemi zawodami, przeprowadzenie nauki korespondencji.

Cena całości wynosi zł. 3.50. Jednakże uczący się korespondencji zawodowej może każdy kurs zosobna nabyć za cenę zł. 1,25, czyli wydatek za całość może być rozłożony na 3 lata.

Do nabycia w Wojewódzkim Instytucie Rzemieślniczo-Przemysłowym w Poznaniu, Wały Zygmunta Augusta 15, pokój nr. 27a (Dom Rzemieślniczy).

Wyjaśnienie Ministerstwa Przemysłu i Handlu w sprawie rejestracji umów o naukę rzemiosła

W Nr. 25 „Rzemiosła" z roku bieżącego pisaliśmy o uchwale Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P., powziętej d. 9 maja 1935 roku w sprawie rejestracji umów o naukę rzemiosła, zawieranych w przedsiębiorstwach fabrycznych.

Przypominamy, że Związek Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej zwrócił się d. 20 grudnia r. z. do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z memorjałem, zawierającym propozycję, aby umowy o naukę rzemiosła zawierane w przedsiębiorstwach fabrycznych były rejestrowane w Izbach Przemysłowo-Handlowych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu po otrzymaniu opinji samorządu rzemieślniczego, wyrażonej we wspomnianej powyżej uchwale Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P. przesłało Związkowi Izb Przemysłowo-Handlowych odpowiedź, której odpis, otrzymany przy piśmie z d. 29 lipca r. b. Nr. P. A. III 1/95, podajemy w pełnem brzmieniu:

Odpis

27 lipca 1935 r.

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
P. A. III. 1/95.

Do

ZWIĄZKU IZB PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH R. P.
w miejscu
Wiejska 10.

Odpowiadając na pismo Nr. A 1—2/1/15 z dnia 20 grudnia ub. r., Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje, że nie może wyrazić zgody na rejestrację przez izby przemysłowo - handlowe umów nauki rzemiosła w przedsiębiorstwach fabrycznych.

Związek Izb, wypowiadając się za w/w sposobem rejestracji, oparł się na art. 149 ust. 2 prawa przemysłowego. Artykuł ten przewiduje, że naukę rzemiosła można odbyć nietylko w warsztatach rzemieślniczych, lecz również w przedsiębiorstwach fabrycznych. Z treści art. 149 ust. 2 bynajmniej nie wynika, że reguluje on sposób rejestracji umów, spisanych między uczniami, kształcącymi się w zawodzie rzemieślniczym, a pryncypałami, lecz przewiduje tylko, że ci ostatni muszą odpowiadać warunkom, określonym w art. 149 ust. 1 i art. 150 prawa przemysłowego. O sposobie rejestracji umów decyduje poświęcony wyłącznie temu zagadnieniu art. 116 ust. 8 prawa przemysłowego, który przesądza, że przemysłowcy, zrzeszenia przemysłowe lub cechy — odpisy umów o naukę rzemiosła przesyłają izbom rzemieślniczym. Prawodawca podkreślił więc w tym wypadku, że zasadniczem kryterjum nie jest charakter pracodawcy lub miejsce odbywania nauki, lecz charakter zatrudnienia wzgl. kategorja zawodu (rzemiosło).

Wobec zupełnie wyraźnego brzmienia przepisów ustawowych, Ministerstwo Przemysłu i Handlu nie może wziąć pod uwagę sprzecznych z niemi wątpliwości merytoryczno - taktycznych, podniesionych przez Związek Izb, i poleca zaniechać zastosowanej już przez kilka izb przemysłowo - handlowych rejestracji umów o naukę rzemiosła w przedsiębiorstwach fabrycznych.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
(—) KANDEL.

Jak z powyższego wynika, wszelkie umowy o naukę rzemiosła, bez względu na fabryczny lub rzemieślniczy charakter przedsiębiorstwa, w którem nauka się odbywa, powinny być rejestrowane w Izbach Rzemieślniczych. Niestosujący się do przepisów o rejestracji umów o naukę rzemiosła będą, w myśl art. 126 prawa przemysłowego, karani w drodze administracyjnej grzywną do 1000 zł. lub aresztem do 14 dni.

Rzemieślnicy, którzy zostali wprowadzeni w błąd przez komunikaty, jakie rozesłały za pośrednictwem szkół dokształcających zawodowych niektóre Izby Przemysłowo-Handlowe, i wpłacili żądaną opłatę (10 zł.), powinni zażądać zwrotu pieniędzy, a umowy o naukę niezwłocznie zarejestrować we właściwej Izbie Rzemieślniczej.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej o ulgach w spłacie zaległości ubezpieczeniowych

Z dniem 16 kwietnia 1935 r. zo- marca 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 237), wobec czego stosowanie tych ulg zostało wstrzymane do czasu wydania rozporządzenia, które miało ustalić tryb i warunki ulg oraz ich zakres.

Rozporządzenie to zostało podpisane dn. 12 lipca 1935 r. przez Ministra Opieki Społecznej i weszło w życie z dniem ukazania się w Dzienniku Ustaw (dn. 26 lipca 1935 r., Nr. 54, poz. 353) z mocą obowiązującą od dn. 1 lipca r. b.

Dotyczy ono zaległych należności wobec b. kas chorych i innych instytucyj ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczenia zarówno krótkoterminowego jak długoterminowego **za czas do dnia 31-go grudnia 1933 r.,** istniejących jako zadłużenie w dniu 1 lipca 1935 r.

Przez zaległą należność rozumieć należy **zadłużenie z tytułu składek i opłat** ubezpieczeniowych, **odsetek zwłoki, kar i grzywien.**

Rozporządzenie przewiduje **umorzenie wszystkim dłużnikom 30% zaległych należności wobec b. kas chorych, oraz rozłożenie na dogodne raty reszty zadłużenia,** a w szczególności postanawia, że instytucje ubezpieczeniowe mogą zezwolić na **częściową lub całkowitą spłatę zadłużenia papierami procentowemi** przez przelew wierzytelności, przeniesienie prawa własności do nieruchomości, przez **spłatę towarami, uregulowanie zadłużenia w formie wykonania robót i t. p.**

Dotychczasowe układy w sprawie spłaty zaległych należności, objętych rozporządzeniem ulegną zmianie na wniosek zainteresowanych o ile są mniej korzystne dla dłużników.

Wobec tego, że rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej zawiera **niezmiernie doniosłe w praktyce postanowienia,** podajemy tekst rozporządzenia w pełnem brzmieniu:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 12 lipca 1935 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o ulgach w spłacie zaległości z tytułu ubezpieczeń społecznych.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych oraz zaległych składek i opłat na rzecz niektórych publiczno-prawnych instytucyj ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z 1935 r., Nr. 50, poz. 336) zarządzam co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejszedotyczy zaległych należności na rzecz b. kas chorych, b. Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, b. Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków we Lwowie, b. Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków w Królewskiej Hucie (w Chorzowie), b. Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu, b. Bractwa Górniczego w Krakowie oraz Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, powstałych z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 31 grudnia 1933 r.

(2) Prze zaległe należności rozumie się wykazane w dniu 1 lipca 1935 r. zadłużenie z tytułu składek i opłat ubezpieczeniowych, odsetek zkłoki, kar i grzywien.

(3) Ilekroć w rozporządzeniu niniejszem mówi się o zobowiązaniach z tytułu ubezpieczeń społecznych po dniu 1 stycznia 1934 r., należy rozumieć przez nie należności, pobierane przez ubezpieczalnie społeczne, z wyłączeniem należności Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, pobieranych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu inwalidzkiem robotników rolnych.

§ 2. Ulg przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem udzielają:

1) właściwe ubezpieczalnie społeczne z urzędu — co do zaległych należności b. kas chorych;
2) Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu — co do zaległych należności z tytułu ubezpieczenia inwalidzkiego robotników rolnych;
3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych — co do wszelkich innych zaległych należności, objętych rozporządzeniem niniejszem.

II. Należności b. kas chorych.

§ 3. (1) Umarza się 30% zaległych należności b. kas chorych. Umorzeniem w pierwszym rzędzie objęte będą odsetki zwłoki, należne po dzień 1 lipca 1935 r.

(2) Po dokonaniu umorzenia ustala się saldo zadłużenia poszczególnych dłużników na dzień 1 lipca 1935 r. W dalszych przepisach przez „saldo" należy rozumieć saldo w myśl przepisu niniejszego.

§ 4. (1) Zapłatę 40% salda, o którem mowa w § 3 ust. (2), odracza się, z zastrzeżeniami określonemi w § 5 ust. (3) i w § 6, wszystkim dłużnikom do dnia 30 czerwca 1936 r. pod warunkiem, że do dnia 15 lutego 1936 r. uiszczą wszystkie swoje zobowiązania wobec instytucyj ubezpieczeń społecznych z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1935 r., a nadto poczynając od dnia 11 kwietnia 1936 r. nie będą zalegali z opłatą składek z tytułu ubezpieczeń społecznych także za czas od dnia 1 stycznia 1936 r.

(2) Dłużnicy, którzy we właściwym terminie nie uiszczą zobowiązań, określonych w ust. (1), tracą prawo do dalszego odroczenia i obowiązani są bezzwłocznie uiścić całą odroczoną część salda w wysokości 40%.

(3) Dłużnikom, którzy uczynią zadość warunkom przewidzianym w ust. (1), rozkłada się płatność wymienionej w tym ustępie części salda (40%) na cztery równe raty półroczne, z których pierwsza płatna będzie 1 października 1936 r., druga — 1 kwietnia 1937 r., trzecia — 1 października 1937 r., czwarta — 1 kwietnia 1938 r. Nieuiszczenie w terminie wyznaczonym jednej raty powoduje utratę prawa dalszej ratalnej spłaty i natychmiastową wymagalność raty nieuiszczonej w terminie oraz rat pozostałych.

(4) Ulgi, określone w ust. (1), (2) i (3), stosuje się z zastrzeżeniem, wynikającem z przepisu § 5 ust. (3).

§ 5. (1) Zapłatę pozostałej części salda w wysokości 60% odracza się z tem, że do dnia 15 stycznia 1938 r. może ona ulec umorzeniu na warunkach następujących:

1) dłużnikom, którzy zobowiązania swe wobec instytucyj ubezpieczeń społecznych z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 marca 1935 r. uiszczą przed dniem 1 października 1935 r. — umorzy się 10% salda;
2) dłużnikom, którzy zobowiązania wymienione w pkt. 1), przypadające za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1935 r., uiszczą przed dniem 16 lutego 1936 r. umorzy się 20% salda;
3) dłużnikom, którzy zobowiązania wymienione w pkt. 1), przypadające za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1936 r., uiszczą przed dniem 16 stycznia 1937 r. — umorzy się 15% salda;
4) dłużnikom, którzy zobowiązania wymienione w pkt. 1), przypadające za cza sod dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1937 r., uiszczą przed dniem 16 stycznia 1938 r. — umorzy się 15% salda.

(2) Wobec dłużników, którzy przed dniem 1 października 1935 r. nie uiścili wszelkich zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 marca 1935 r., umorzenie, przewidziane w pkt. 1) ust. (1), mimo to będzie stosowane, jeżeli dłużnicy ci udowodnią, że wpłaty dokonane przez nich do ubezpieczalni społecznych w czasie od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 30 września 1935 r. co najmniej dorównują w sumie należnościom z tytułu ubezpieczeń społecznych, które przypadały do zapłaty w okresie od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 marca 1935 r.

(3) W razie utraty prawa do umorzenia, przewidzianego w jednym z punktów ust. (1), nieumorzona w myśl odpowiedniego punktu część salda staje się natychmiast wymagalna i ponadto dłużnik traci prawo do ulg, określonych w § 4.

§ 6. Dłużnicy, którzy przestali zatrudniać pracowników albo zamknęli zakład pracy, będą korzystali z umorzeń, przewidzianych w przepisach § 5 ust. (1) i (2), jeżeli we wskazanych tam terminach uiszczą każdorazowo co najmniej 10% salda oraz będą odpowiadali pozostałym warunkom, w przepisach tych określonym. Niedotrzymanie któregokolwiek warunku pociąga za sobą skutki, przewidziane w § 4 ust. (3) zdanie drugie i w § 5 ust. (3).

§ 7. (1) Od zadłużenia na saldzie pobiera się odsetki zwłoki tylko wówczas, gdy zadłużenie stanie się w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego natychmiast wymagalne z powodu niedotrzymania przez dłużnika warunków, określonych w rozporządzeniu niniejszem, albo gdy zadłużenie nie zostanie całkowicie spłacone do dn. 1 kwietnia 1938 r.

(2) Tytułem odsetek zwłoki pobiera się od kwot, przypadających do zapłaty 6% w stosunku rocznym, licząc od dnia 1 lipca 1935 r. do końca miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego spłatę zadłużenia.

§ 8. (1) Prócz ulg, przewidzianych w przepisach poprzedzających, dłużnikom, którzy w okresie do dnia 30 czerwca 1936 r. będą uskuteczniali wpłaty na poczet zaległości objętych saldem, a nie zalegają z opłatą składek ubezpieczeniowych, przypadających z tytułu ubezpieczeń społecznych za czas po dniu 1 stycznia 1934 r., każda wpłata będzie zaliczona w stosunku 200% wpłaty, jeżeli została uskuteczniona w czasie do dnia 31 marca 1936 r., i w stosunku 150% wpłaty, jeżeli została uskuteczniona od dnia 1 kwietnia do dnia 30 czerwca 1936 r.

(2) Niezależnie od przepisu ust. (1) wszyscy dłużnicy mogą do dnia 31 grudnia 1936 r. spłacić zadłużenie objęte saldem w stosunku 1 = 1.25.

(Dalszy ciąg w n-rze następnym).

Zamiana legitymacyj ubezpieczeniowych

W sierpniu b. r. kończy się okres zamiany tymczasowych legitymacyj ubezpieczeniowych na nowe.

W ciągu tego okresu ubezpieczeni winni się zaopatrzyć w nowe legitymacje ubezpieczeniowe, które posiadają charakter legitymacyj stałych i służyć mają ubezpieczonemu na cały ciąg jego ubezpieczenia.

Konieczność rychłej zamiany legitymacji tymczasowej na obecnie obowiązujące tłomaczy się tem, iż nieposiadanie nowej legitymacji uniemożliwi po upływie ustalonego okresu otrzymanie porady lekarskiej i świadczeń ubezpieczeniowych.

Otrzymanie nowej legitymacji nie przedstawia żadnych trudności. Po wypełnieniu bowiem odpowiedniej deklaracji, którą otrzymać można codziennie od 8-ej do 14-ej min. 30 w Biurze Legitymacyj Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie przy ul. Polnej 30 bud. D I p. lub w biurach Obwodów leczniczych Ubezpieczalni i załączeniu po jednej fotografji ubezpieczonego i członków jego rodziny, uprawnionych do świadczeń oraz legitymacji d. Kasy Chorych i tymczasowej, książeczki członkowskiej Z. U. P. U. (dla pracowników umysłowych) — ubezpieczony otrzymuje odcinek złożonej deklaracji, który uprawnia go do leczenia się do czasu wydania bezpłatnie nowej legitymacji.

Powyższa informacja posłużyć powinna ubzpieczonym do bezzwłocznej zamiany legitymacyj tymczasowych na stałe. Leży to w interesie przedewszystkiem ubezpieczonych.

Asystenci inspekcyjni przy Inspekcji Pracy

Instytucja asystentów inspekcyjnych została ustanowiona tymczasowym dekretem Naczelnika Państwa z dnia 3 stycznia 1919 r. (Dz. Pr.P.P. Nr. 5, poz. 90) o urządzeniu i działalności inspekcji pracy. W myśl art. 9 dekretu, z Inspektorami Pracy współdziałać mieli **mężowie zaufania robotników** zatwierdzani jako asystenci przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej. Liczbę i zakres działania asystentów miało określić rozporządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lipca 1927 r. o inspekcji pracy (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 590) utrzymuje w art. 8 instytucję asystentów inspekcyjnych, a nawet uznaje ją za **organ inspekcji pracy.**

W myśl art. 18 powyższego rozporządzenia Minister Opieki Społecznej w miarę potrzeby na wniosek Głównego Inspektora Pracy może powołać na podstawie specjalnej umowy asystentów inspekcyjnych z pośród osób, które:

1) pracowały przynajmniej 5 lat w charakterze robotnika, **rzemieślnika,** pracownika technicznego lub handlowego **w odpowiedniej gałęzi pracy;**

2) pracowały w tym charakterze nie mniej niż 2 lata w obrębie tego obszaru, na którym mają pełnić czynności asystenta inspekcyjnego.

Zadaniem asystentów inspekcyjnych będzie współdziałanie z inspekcją pracy w nadzorze nad przestrzeganiem przepisów ochrony pracy w zakładach i przedsiębiorstwach podlegających inspekcji pracy.

Asystentom inspekcyjnym przysługiwać ma prawo zwiedzania zakładów i badania warunków pracy w tych zakładach, tylko na mocy specjalnego w każdym wypadku polecenia inspektora pracy, przyczem korzystają oni wówczas z uprawnień inspektora pracy, z wyjątkiem prawa sporządzania protokułów, wydawania nakazów i orzeczeń.

Zakres wiadomości, które będą wymagane od kandydatów na stanowiska asystentów inspekcyjnych oraz w jakich okręgach, obwodach lub ich częściach albo dla jakich grup zakładów i przedsiębiorstw mają być powoływani asystenci inspekcyjni, określa Minister Opieki Społecznej.

W dniu 12 lipca 1935 r. Minister Opieki Społecznej wydał rozporządzenie o asystentach inspekcyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 354).

W myśl tego rozporządzenia na stanowiska asystentów inspekcyjnych mogą być powoływani kandydaci, którzy oprócz kwalifikacyj wymienionych powyżej wykażą się **ukończeniem conajmniej szkoły powszechnej oraz znajomością zasad ochrony pracy i zadań inspekcji pracy.**

O kwalifikacjach w zakresie znajomości zasad ochrony pracy i zadań inspekcji pracy orzeka okręgowy inspektor pracy po **trzymiesięcznym próbnym okresie pracy kandydata na stanowisko asystenta inspekcyjnego.**

Rozporządzenie powyższe weszło w życie w dniu 26 lipca 1935 r.

OD WYDAWNICTWA

Z dniem 1 lipca 1935 r. p. W. Grabarczyk przestał być pracownikiem administracji tyg. „Rzemiosło".

Bezpieczeństwo i higjena pracy przy robotach budowlanych

W Dzienniku Ustaw Nr. 50, poz. 329 z dnia 17-go lipca 1935 r. ukazało się rozporządzenie o przepisach, dotyczących przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higjeny przy robotach budowlanych.

Przepisy te mają zastosowanie do robót, o których mowa w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli, a mianowicie:

1) przy budowie, zmianach budowlanych i utrzymaniu
   a) wszelkich budynków nadziemnych i podziemnych zarówno w osiedlach jak i poza osiedlami;
   b) urządzeń związanych z budynkami tudzież urządzeń pomocniczych przy budowie;
2) przy tworzeniu nowych działek budowlanych przy osiedlach;
3) przy zakładaniu, urządzaniu i zmianach przez gminy w obrębie osiedli, ulic i dróg, placów i wszelkich terenów, przeznaczonych do użytku publicznego.

Świeżo wydane rozporządzenie normuje w szczególności sprawę urządzeń pomocniczych przy prowadzeniu robót budowlanych: rusztowania (stojakowe, drabinowe, wysuwane, na kozłach, wiszące i inne), dachy ochronne, podnoszenie i opuszczanie ciężarów oraz przenoszenie i składanie materjałów.

Następnie rozporządzenie podaje szczegółowe przepisy o rowach i wykopach, studniach i szybach, o układaniu belek stropowych, o otworach w ścianach, robotach dachowych, budowie kominów fabrycznych i rozbiórce budynków.

Specjalne przepisy dotyczą zabezpieczenia przy robotach z materjałami szkodliwemi i niebezpiecznemi, schronów i baraków dla pracowników, warunków sanitarnych oraz zachowania się pracowników przy robotach budowlanych.

Przepisy końcowe zawierają postanowienia karne.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 17 października 1935 r.

Ponieważ zawiera ono postanowienia ważne dla rzemiosł budowlanych podajemy je w pełnem brzmieniu:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 maja 1935 r.

Przepisy, dotyczące przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higjeny przy robotach budowlanych.

Na podstawie art. 376 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 ltuego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) w związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej" i „Ministerstwo Opieki Społecznej" (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 597) oraz na podstawie art. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Przepisy rozporządzenia niniejszego mają zastosowanie przy wykonywaniu zarówno przez przedsiębiorców jak i sposobem gospodarczym robót budowlanych, o których mowa w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202).

§ 2. (1) Urządzenia pomocnicze, transportowe i ochronne przy budowie oraz podnośniki i materjały, używane do tych urządzeń, mają odpowiadać ogólnie uznanym wymaganiom co do ich jakości oraz przepisowym normom wytrzymałości. Stan urządzeń pomocniczych należy perjodycznie — w zależności od ich przeznaczenia i warunków atmosferycznych — sprawdzać za pośrednictwem osób, posiadających kwalifikacje, określone w art. 145 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350).

(2) Gdy przy budowie mają być używane urządzenia pomocnicze o skomplikowanej konstrukcji, w związku z przewidywanemi znacznemi obciążeniami, — należy na żądanie właściwej władzy budowlanej przedstawić projekt tych urządzeń razem z odpowiedniem obliczeniem statycznem. Przy obliczeniu należy przyjąć obciążenia faktyczne, przewidywane w trakcie roboty. Wszystkie części ruchome podnośnika (np. koła zębate, bębny, wały) należy obliczać z 5-krotną, a łańcuchy i liny — z 10-krotną pewnością na wytrzymałość przy największem obciążeniu dla podnośnika.

(3) Do budowy urządzeń pomocniczych może być użyty stary materjał, będący w stanie zdatnym do użytku. Przy obliczeniu statycznem urządzeń pomocniczych ze starych materjałów, należy odpowiednio zmniejszyć naprężenia dopuszczalne.

§ 3. (1) Teren, bezpośrednio objęty wykonywaniem robót, należy oddzielić zapomocą ogrodzeń od miejsc, dostępnych dla osób, niezatrudnionych przy budowie. Ogrodzenia należy wykonywać w sposób, usuwający wszelkie niebezpieczeństwo, mogące powstać wskutek spadania jakichkolwiek przedmiotów. W podobny sposób należy zabezpieczyć przed spadaniem jakichkolwiek przedmiotów miejsca w obrębie budowy, dostępne dla pracowników.

(2) Wszelkie miejsca, niebezpieczne dla sporadycznych nocnych przechodniów (jak doły, wykopy), należy ogradzać na noc barjerami o wysokości, wynoszącej co najmniej 1,25 m.

(3) W razie, gdy wskutek wykonywania robót został skasowany przejazd, przedtem używany, w miejscu byłego przejazdu należy umieścić barjerę i czerwoną tarczę z napisem ostrzegawczym o skasowaniu przejazdu, a na noc zaopatrzyć barjerę w czerwone światło.

§ 4. (1) Maszynowe urządzenia na miejscu robót budowlanych należy uniedostępnić dla osób, nie stanowiących bezpośredniej obsługi tych urządzeń, zapomocą ogrodzeń, oszalowań, nakryć, dachów ochronnych, osiatkowań i t. p. urządzeń.

(2) Obsługę mechanizmów oraz wykonywanie czynności i robót niebezpiecznych należy powierzać pracownikom obeznanym z odnoś-

nemi mechanizmami, bądź czynnościami. Przytem należy zachować konieczne środki i sposoby zabezpieczania pracowników od nieszczęśliwych wypadków.

(3) Miejsca magazynowania materjałów, niebezpieczne ze względu na charakter materjałów lub sposób ich magazynowania, należy ogrodzić i zaopatrzyć w odpowiednie urządzenia ostrzegawcze, w celu zamknięcia dostępu do nich osobom, niezatrudnionym bezpośrednio przy magazynowaniu.

(4) Doły do wapna należy ogrodzić.

§ 5. (1) Miejsca pracy, dojścia i dojazdy do nich oraz urządzenia maszynowe powinny być w czasie wykonywania robót budowlanych dostatecznie oświetlone. Gdy światło dzienne jest niewystarczające, należy zaprowadzić oświetlenie sztuczne.

(2) W razie stosowania oświetlenia elektrycznego należy dodatkowo zaopatrzyć miejsca budowy w zastępcze środki oświetleniowe.

§ 6. W razie wykonywania robót budowlanych w czasie mrozu i gołoledzi, wszystkie przejścia, dojścia, kładki, stopnie, pomosty i wogóle miejsca, służące za połączenia komunikacyjne lub na których wykonywane są roboty, powinny być posypywane piaskiem lub innym materjałem, zabezpieczającym od poślizgnięcia się.

II. Urządzenia pomocnicze przy prowadzeniu robót budowlanych. Ogólne przepisy o rusztowaniach, drabinach i dachach ochronnych.

§ 7. (1). Rusztowania stojakowe i drabinowe należy okresowo badać dla stwierdzenia ich wytrzymałości. Okresy badań należy uzależnić od rodzaju konstrukcji rusztowań oraz od intensywności ich użytkowania i obciążenia. Niezależnie od powyższego badać należy rusztowania po każdej dłuższej przerwie w robotach, po każdej burzy, większej ulewie lub opadach śnieżnych. Umocowania rusztowań wiszących, same rusztowania wiszące i rusztowania na wysuwnicach należy badać codziennie przed przystąpieniem do robót. Zauważone usterki we wszystkich wyżej wymienionych rusztowaniach należy usunąć natychmiast, przed przystąpieniem do robót.

(2) Rusztowania należy utrzymywać w czystości. Gruz i śmiecie należy stale usuwać z rusztowań, a śnieg — nawet wtedy, gdy roboty nie są prowadzone.

(3) Zabrania się nagromadzania i pozostawiania na rusztowaniach na noc, dni świąteczne i dłuższe przerwy w robotach, materjałów lub przyrządów.

(4) Zabrania się używania jako materjału do budowy rusztowań drzewa nieokorowanego oraz desek zrzynkowych (oblader).

(5) W czasie budowy lub rozbiórki rusztowań wstęp na miejsce tych robót zabroniony jest osobom, niezatrudnionym przy nich.

(6) Zrzucanie materjału przy rozbiórce rusztowań jest zabronione.

§ 8. (1) Gdy przy wykonywaniu robót zewnętrznych, przy których są używane ciężkie materjały, jak np. ciosy, lub robót zewnętrznych przy budynkach o wysokości, przekraczającej 7 m, konieczne jest użycie rusztowania, — wymagane jest urządzenie rusztowania stojakowego. Przymocowanie rusztowania do budynków należy uskuteczniać zapomocą odpowiedniego zakotwienia; zakotwianie do niepewnie osadzonych części budynku, jak np. piorunochronów, rur spustowych, okien i t. p. jest zabronione.

(2) Gdy postawienie rusztowania stojakowego do wykonywania robót, o których mowa w ustępie poprzedzającym, jest technicznie utrudnione lub też wymaga znacznych kosztów, niewspółmiernych z wartością wykonywanych robót, wówczas można użyć innego systemu rusztowania za zgodą władzy budowlanej, która może żądać uzasadnienia racjonalności wybranego systemu z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz sporządzenia i przedstawienia specjalnego projektu rusztowania wraz z obliczeniem statycznem.

(3) Gdy wysokość budynku nie przekracza 7 m i do budowy nie są używane ciężkie materjały, wówczas do robót zewnętrznych można używać poza stojakowemi rusztowania innych systemów, jak: rusztowania na kozłach, rusztowania wystrzałowe i inne.

§ 9. (1) Zabrania się używać beczek, skrzyń, stosów, cegieł i tym podobnych przedmiotów zamiast rusztowań lub w charakterze podpór dla rusztowań, jak np. dla podwyższania poziomu pomostu.

(2) Używanie więcej niż jednego rzędu kobyłek na pokładach rusztowaniowych jest zabronione.

(3) Deski pomostowe na rusztowaniach należy ułożyć dwiema warstwami szczelnie przy sobie i należycie umocować, w celu zapobieżenia ich kołysaniu i przeważaniu się. Wystające gwoździe należy usunąć. (D. c. n.).

Z życia rzemiosła łódzkiego

EGZAMINY CZELADNICZE W ŁODZI.

Dnia 26 ub. m. odbył się egzamin czeladniczy (6 kandydatów) dla zawodu ślusarskiego pod przewodnictwem Starszego Cechu p. Adolfa Wize.

POŚWIĘCENIE SZTANDARU RZEMIEŚLNIKÓW W TUSZYNIE.

W obecności przedstawicieli samorządu miejscowego, Izby Rzemieślniczej w Łodzi oraz delegacyj różnych Organizacyj odbyło się dnia 21 b. m. w Tuszynie uroczyste poświęcenie sztandaru Cechu Zjednoczonych Rzemiosł Kowali, Ślusarzy, Stolarzy i Kołodziei.

Zjednoczenie tych rzemieślników miało miejsce w roku 1856, a Cech Kowalski istnieje już od roku 1819. Okolicznościowe przemówienie wygłosił w imieniu Izby Rzemieślniczej w Łodzi p. radca Chmiela oraz burmistrz m. Tuszyna p. Zwierzyński.

NOWE WŁADZE ZWIĄZKU RZEMIEŚLNIKÓW CHRZEŚCIJAN W OZORKOWIE.

Dnia 16 b. m. odbyło się w Ozorkowie ogólne Zebranie tamtejszej „Resursy Rzemieślniczej", w wyniku którego uchwalono zmianę nazwy Stowarzyszenia na **„Związek Rzemieślników Chrześcijan w Ozorkowie"** i dokonano wyboru Władz w składzie następującym: prezes — p. Stanisław Bartczak, I wiceprezes — p. Karol Pass, II wiceprezes Mgr. Amster Remigjusz, sekretarz — p. Franciszek Pawlak, skarbnik — p. Stanisław Chęciński, gospodarz — p. Aleksander Kraszewski. Członkowie Zarządu: pp. Władysław Dąbrowski, Brauze Korneli, Ignacy Garczyński.

PODATKI I USTAWODAWSTWO PODATKOWE

Kalendarz podatkowy na sierpień

5-go. Termin płatności podatku od energji elektrycznej, pobranego w okresie od 16 do 31 lipca.

7-go. Termin wpłacenia potrąconego pracownikom podatku dochodowego (Dział II) od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

15-go. Termin płatności zaliczki na poczet podatku przemysłowego od obrotu za miesiąc lipiec przez przedsiębiorstwa, prowadzące prawidłowe (uproszczone) księgi handlowe.

15-go. Termin płatności 10% dodatku do miesięcznej zaliczki podatku przemysłowego od obrotu przez przedsiębiorstwa I — V kategoryj świadectw przemysłowych.

15-go. Termin płatności II kwartalnej zaliczki na poczet podatku przemysłowego od obrotu za rok 1935 (wymiar indywidualny).

20-go. Termin wpłacenia podatku od energji elektrycznej, pobranego w okresie od 1-go do 15 sierpnia.

31-go. Termin płatności nadzwyczajnej daniny majątkowej w III grupie kontyngentowej na 1935 r. Nadto winny być uiszczone wszelkie podatki, których płatność przypada w ciągu miesiąca sierpnia, np. podatki rozłożone na raty i t. p.

Nadzwyczajna danina majątkowa

Ministerstwo Skarbu w okólniku z dn. 8 lipca 1935 r. LDV 2298/2/35 (Dziennik Urzędowy Min. Skarbu Nr. 20, poz. 473) przypomina, że nadzwyczajna danina majątkowa w III grupie kontyngentalnej (nieruchomości miejskie oraz budynki w gminach wiejskich, niezwiązane z gospodarstwem rolnem) na 1935 rok **płatna jest w całości w terminie do dnia 31 sierpnia 1935 r. włącznie.**

Wysokość daniny wynosi: a) przy rocznym przychodzie, wzgl. wartości czynszowej ponad 1000 **do 2000 zł. — 0,4% od sta, b) ponad 2000 zł. — 0,6% od sta. Ministerstwo Skarbu zaznacza, że bezwględnie nie należy dopuszczać do powstawania zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej, a zatem po upływie terminu płatności należy wdrażać egzekucję celem ściągnięcia nieuiszczonych kwot daniny.**

W sprawie dodatków do Państwowego Podatku Dochodowego

W JAKICH WYPADKACH PŁATNIK NIE BĘDZIE PODLEGAĆ KRYZYSOWEMU DODATKOWI DO PAŃSTWOWEGO PODATKU DOCHODOWEGO

W Nr. 45, poz. 311 Dz. U. R. P. z r. 1935 ukazało się obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 13 czerwca 1935 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o kryzysowym dodatku do państwowego podatku dochodowego (patrz Nr. 28/35 r. „Rzemiosła". — Zwracamy uwagę na postanowienia art. 1 (3) powyższej ustawy, który brzmi:

„Gdyby na podstawie ulg, przyznanych w art. 27 i 29 ustawy o państwowym podatku dochodowym, wypadło zmniejszyć stopę podatku poniżej pierwszego stopnia, następuje zupełne zwolnienie od dodatku".

Przykłady:

1) Płatnik podatku dochodowego — rzemieślnik, jako głowa rodziny, ma żonę i troje dzieci. — Dochód na rok podatkowy 1935 (gospodarczy 1934) został określony przez władzę wymiarową w kwocie zł. 2000. — Na podstawie powyższego art. 1 (3) ustawy będzie on wolny od kryzysowego dodatku do państwowego podatku dochodowego, gdyż na mocy art. 27 ustawy o pod. dochodowym nie będzie on podlegać samemu podatkowi dochodowemu;

2) inny płatnik — rzemieślnik ma na utrzymaniu prócz żony jeszcze 4 dzieci. — Dochód na rok podatkowy 1935 został mu określony w sumie zł. 2800. Przysługuje mu z mocy art. 27 ustawy o pod. dochodowym (4 dzieci) przez zmniejszenie stawki o 8 stopni t. j. podatek dochodowy **zamiast zł. 84** zostanie mu ustalony w kwocie zł. 37; kryzysowy dodatek jednak będzie pobrany od całego dochodu (2800 zł.) i wyniesie (0,5%) zł. 14.

Płatnik ten znalazł się w specjalnie krytycznem położeniu (poważne zadłużenie) z uwagi na przeprowadzone w jego warsztacie pracy inwestycje, — które to okoliczności nie zostały uwzględnione przy ustalaniu wysokości dochodu (art. 29 ustawy i § 43 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 14 września 1934 r. w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym). — Władza wymiarowa po stwierdzeniu tych okoliczności przyznała płatnikowi ulgi z art. 29 ustawy w najwyższym rozmiarze, t. j. zniżyła mu podatek o trzy stopnie. — W tych warunkach — wobec przysługujących płatnikowi ulg z art. 27 i 29 ustawy — następuje całkowite zwolnienie tak od podatku dochodowego, jak i od kryzysowego dodatku do podatku.

Biorąc pod uwagę, iż wskazana na wstępie ustawa weszła w życie na obszarze Rzeczypospolitej z dniem jej ogłoszenia — przytoczone wyżej **ulgi będą w praktyce stosowane poraz pierwszy przy wymiarze państwowego podatku dochodowego na rok podatkowy 1935 (Dział I).**

W JAKICH WYPADKACH PŁATNIK BĘDZIE ZWOLNIONY OD DODATKÓW DO PAŃSTWOWEGO PODATKU DOCHODOWEGO, POBIERANYCH NA PODSTAWIE ART. 24 USTAWY

Na mocy art. 24 A. ustawy o państwowym podatku dochodowym **na obszarze województw po-**

znańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego gminy i powiatowe związki samorządowe mogą pobierać na podstawie uchwał organów uchwalających, dodatki do państwowego podatku dochodowego, które wynoszą, np. przy dochodzie ponad 1500 zł. do zł. 24.000 — 4% dochodu.

Zwolenienie może nastąpić na podstawie art. 1 (3) ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o zmianie ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z r. 1935 Nr. 24, poz. 162 — patrz Nr. 15/35 tygodnika „Rzemiosło").

Art. 1 (3) brzmi:

„w art. 24 dodaje się przed ustępem, oznaczonym lit. B., nowy ustęp treści następującej — gdyby na podstawie ulg, przyznanych w art. 27 i 29, wypadło zmniejszyć stopę podatku poniżej pierwszego stopnia, następuje zupełne zwolnienie od dodatku"

Przykład: rzemieślnik w Gnieźnie prowadzi warsztat, z którego dochdów za rok gospodarczy 1934 (rok podatkowy 1935) ustaliła władza wymiarowa w sumie zł. 3000. Właściciel warsztatu, głowa rodziny ma żonę i 6 dzieci na utrzymaniu, przysługują mu więc ulgi z art. 27 ustawy o podatku dochodowym, t. j. następuje zniżenie podatku o 12 stopni — a zatem wolny jest tak od samego podatku dochodowego, jak i kryzysowego dodatku, oraz dodatku z art. 24 ustawy o podatku dochodowym.

Gdyby z przytoczonych ulg nie mógł korzystać, zostałby mu wymieniony:

a) podatek w sumie — zł. 93;

b) kryzysowy dodatek — zł. 15;

c) dodatek z art. 24 ustawy (4% dochodu zł. 120.

Razem zł. 228.

Wskazana ulga będzie miała praktyczne zastosowanie po raz pierwszy przy wymiarze państwowego podatku dochodowego na rok podatkowy 1935 (Dział I).

VI Targi Wołyńskie

Po raz szósty jest organizowana w Równem — najludniejszem i najruchliwszem mieście województwa wołyńskiego, leżącem na skrzyżowaniu kolei żelaznych, łączących Wilno ze Lwowem i Warszawę z Wołyniem, wielka impreza gospodarcza tego ostatniego regjonu — Targi Wołyńskie.

Już dzisiaj powiedzieć można, iż Targi tegoroczne prześcigną dotychczasowe pod względem bogactwa eksponatów, różnorodności strony dydaktycznej i regjonalnego charakteru całej imprezy. Będzie to niewątpliwie wielki przegląd wytwórczości wołyńskiej, rynek zbytu i obrotu handlowego dla producenta i nabywcy, na szeroką skalę zorganizowany wołyński jarmark wymienno-handlowy.

Teren, obsługiwany przez Targi Wołyńskie, jest terenem poprostu olbrzymim i niezmiernie podatnym dla każdej inicjatywy handlowej. Dlatego na Targach producent łatwo znajdzie kupca, a ten tylko tu wyszuka solidnych dostawców, otrzyma możność poczynienia większych zakupów i wyszukania najdogodniejszego zakupów tych źródła.

Tegoroczne Targi Wołyńskie odbędą się w dniach od 15 do 29 września pod hasłem „frontem do wsi". Z działów targowych wymienimy tu takie, jak rolnictwo z 25 sekcjami branżowemi, przemysł z sekcjami wołyńkiemi, przemysł ludowy wołyński, rzemiosło, turystyka.

Na skutek starań dyrekcji Targów Wołyńskich, Ministerstwo Komunikacji przyznało zniżki w obie strony wszystkim w okresie wskazanym zwiedzającym Targi. Oprócz tego będzie uruchomiony cały szereg pociągów popularnych na Targi.

W czasie trwania Targów odbędzie się remont koni, zezwolenia na który udzieliło już Ministerstwo Spraw Wojskowych, poprzedzony przez wystawę koni, zorganizowaną przy współudziale Wołyńskiej Izby Rolniczej i Wołyńskie Towarzystwo Hodowców Koni. W czasie tym również odbędą się dwa wielkie jarmarki ludowe oraz będą czynne wystawy — dydaktyczna, urządzona przy współudziale Lubelsko-Wołyńskiej Izby Przemysł. Handl., turystyczna, fotograficzna. Odbędzie się tu ponadto szereg zjazdów, jak: zjazd kupców, rzemieślników, dziennikarzy, sportowców, nauczycieli itd. Są przewidziane takie imprezy, jak tydzień LOPP, zawody sportowe, konkursy chórów ludowych z nagrodami oraz teatr. Wesołe Miasteczko na Targach Wołyńskich ma już ustaloną tradycję najweselszej rozrywki sezonowej Wołynia i wobec dużej frekwencji zwiedzających Targi, niskich opłat za miejsce i zwolnienia od opłat na rzecz miasta daje poważne dochody właścicielom przedsiębiorstw rozrywkowych.

Idąc na rękę wystawcom, Dyrekcja Targów dąży stale do utrzymania cen za stoiska na poziomie kosztów własnych. Ceny są następujące: w pawilonie głównym stoiska zewnętrzne po 80 zł., stoiska wewnętrzne od 150 do 200 zł. W innych pawilonach 10 zł. za metr kw. podłogi. Wolna przestrzeń 3 zł. za metr kw. Reklamy poza stoiskiem 5 zł. metr kw. Reklama megafonowa — do umowy.

Skrzynka pocztowa

CECH KRAWIECKI W NOWEM (Pomorze)

Na zapytanie udzielamy następujących informacyj:

1) § 100 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 14 września 1934 roku (Dz. U. R. P. z r. 1934) ma zastosowanie li tylko dla określenia kategoryj świadectw przemysłowych, przyczem uczniów przemysłowych zarejestrowanych w Izbie Rzemieślniczej nie wlicza się do liczby robotników (czeladników);

2) o ile w roku 1934 warsztat rzemieślniczy zatrudniał ucznia, o którym mowa w p. 1, obowiązany był uiścić podatek przemysłowy od obrotu w formie ryczałtu na rok 1934 w ogólnej sumie zł. 21.60 (rozporządzenie Ministra Skarbu § 1 lit. **e** i § 4 z dn. 30 stycznia 1934 roku. — Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 111);

3) o ile warsztat rzemieślniczy zatrudniał poza właścicielem tylko uczniów przemysłowych w roku 1935 — był wolny od podatku

przemysłowego od obrotu w formie ryczałtu **wyjątkowo na rok 1935**.

Powyższa ulga została przyznana na skutek poczynionych starań przez Związek Izb Rzemieślniczych R. P. (patrz rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 6 marca 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 89 — tygodnik Nr. 11/35 „Rzemiosło“);

4) wezwany przez władze wymiarowe biegły, przedstawiony przez izbę rzemieślniczą, w sprawach podatkowych ma prawo do wynagrodzenia, które składa się ze zwrotu kosztów podróży oraz z tytułu udzielenie odnośnych informacyj, przyczem wysokość wynagrodzenia za informacje uzależnia się od jakości tychże — waha się ono od zł. 1 do zł. 10 za godzinę. — Świadkowie i biegli powinni żądać wynagrodzenia tegoż dnia po wykonaniu swego obowiązku (§ 30—42 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 września 1934 r. o wykonaniu Ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 821).

CECH STOLARSKI W SIEWIERZU

Rzemieślnik, posiadający kartę rzemieślniczą oraz świadectwo przemysłowe VIII kategorji na swój warsztat rzemieślniczy — może sprzedawać wyroby własne na rynkach w dnie targowe i jarmarczne bez obowiązku nabycia świadectwa przemysłowego IV kategorji handlowej — a to na mocy reskryptu Ministerstwa Skarbu z dnia 6 marca 1935 r. L.DV. 3402/35 (patrz Nr. 11-35 tygodnika „Rzemiosło“). — Co do kwestji obowiązku nabycia świadectwa przemysłowego IV kategorji handlowej na sprzedaż wyrobów warsztatu rzemieślniczego w wyższej klasie miejscowości od klasy, w której znajduje się warsztat rzemieślniczy, to w tej sprawie zwracamy się do Ministerstwa Skarbu o miarodajne wyjaśnienie; treść zarządzenia „podamy do wiadomości czytelników „Rzemiosła“ w odpowiednim czasie. — Zaznaczamy, iż Izba Rzemieślnicza w Kielcach nie zwracała się do nas w powyższej sprawie.

Źródła zakupów wyrobów rzemieślniczych

ZAGUBIONE DYPLOMY

ZGUBIONO oryginał dyplomu mistrzowskiego z zawodu rzeźnicko - wędliniarskiego, wydanego przez Izbę Rzemieślniczą w Lublinie na imię **Władysława Zatyki**, zam. w osadzie Kołbiel pow. Mińsko-Mazowieckiego.

ZGUBIONO oryginał dyplomu mistrzowskiego z zawodu krawieckiego, wydanego przez Izbę Rzemieślniczą w Łodzi za Nr. 18786/30/88 z dn. 22.XII. 1932 r. na nazwisko **Chaima-Józefa Birenbauma**, zam. w Kaliszu.

Prenumerata: kwartalnie zł. 2.40, półrocznie zł. 4.80, rocznie 9.60.

Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50. W tekście 25% drożej.

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. **Redaktor: WŁADYSŁAW GINDRICH**

Druk. „Współczesna“, Sp. z o. o., Szpitalna 10.